

ĐỖ VĂN ĐOẠT – NGUYỄN THỊ BÍCH LIÊN (đồng Chủ biên)
ĐỖ PHÚ TRẦN TÌNH – ĐỒNG VĂN TOÀN
TRẦN THỊ QUỲNH TRANG – HUỲNH MỘNG TUYỀN

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP

10

CHƯƠNG TRÌNH
TẶNG QUÀ CHO TRẺ EM MÓ CỎI VÀ TRẺ EM
CÓ HOÀN CẢNH KHÓ KHĂN Ở ĐỊA PHƯƠNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

ĐỖ VĂN ĐOẠT – NGUYỄN THỊ BÍCH LIÊN (đồng Chủ biên)
ĐỖ PHÚ TRẦN TÌNH – ĐỒNG VĂN TOÀN
TRẦN THỊ QUỲNH TRANG – HUỲNH MỘNG TUYẾN

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP

10

PHO TỔNG BIÊN TẬP PHỤ TRÁCH

Phạm Vĩnh Thái

Helena

Nguyễn Thị Bích Liên

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

*Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng
các em học sinh lớp sau!*

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Cuốn sách *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 10* là sách giáo khoa dành cho hoạt động giáo dục bắt buộc trong nhà trường, được biên soạn theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Nội dung cuốn sách được thể hiện trong 8 chủ đề với 4 mạch nội dung: Hướng vào bản thân, Hướng đến xã hội, Hướng đến tự nhiên và Hướng nghiệp; được thực hiện thông qua các loại hình cơ bản: Sinh hoạt dưới cờ, Sinh hoạt lớp và Hoạt động giáo dục theo chủ đề.

Thực hiện các hoạt động ở mỗi chủ đề trong *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 10*, các em sẽ được rèn luyện những hành vi, thái độ để phát triển phẩm chất, năng lực cốt lõi và thực hiện các mục tiêu của Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp. Cuối mỗi chủ đề, các em tự đánh giá kết quả hoạt động theo những mục tiêu cơ bản của chủ đề.

Chúc các em tìm thấy nhiều điều thú vị và bổ ích khi thực hiện các chủ đề!

CÁC TÁC GIẢ

MỤC LỤC

CHỦ ĐỀ 1. THỂ HIỆN VÀ PHÁT TRIỂN BẢN THÂN	5
CHỦ ĐỀ 2. THỰC HIỆN TRÁCH NHIỆM TRONG GIA ĐÌNH	17
CHỦ ĐỀ 3. THỰC HIỆN NHIỆM VỤ CỦA NGƯỜI HỌC SINH TRONG NHÀ TRƯỜNG.....	24
CHỦ ĐỀ 4. XÂY DỰNG KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH CÁ NHÂN VÀ THAM GIA PHÁT TRIỂN KINH TẾ GIA ĐÌNH	33
CHỦ ĐỀ 5. THAM GIA HOẠT ĐỘNG CỘNG ĐỒNG	40
CHỦ ĐỀ 6. BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG VÀ CẢNH QUAN THIÊN NHIÊN ..	48
CHỦ ĐỀ 7. TÌM HIỂU HOẠT ĐỘNG SẢN XUẤT, KINH DOANH, DỊCH VỤ Ở ĐỊA PHƯƠNG	57
CHỦ ĐỀ 8. RÈN LUYỆN BẢN THÂN THEO ĐỊNH HƯỚNG NGHỀ NGHIỆP	63
GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ'	73

Chủ đề 1

THỂ HIỆN VÀ PHÁT TRIỂN BẢN THÂN

Mục tiêu

- Chỉ ra được những đặc điểm tính cách, quan điểm sống của bản thân và biết cách phát huy điểm mạnh, hạn chế điểm yếu.
- Nhận diện được khả năng điều chỉnh tư duy theo hướng tích cực cho bản thân.
- Thể hiện được sự tự chủ, tự trọng, ý chí vượt khó để đạt được mục tiêu đề ra.
- Thể hiện được sự chủ động của bản thân trong môi trường học tập, giao tiếp khác nhau.
- Hình thành được tư duy phản biện khi đánh giá sự vật, hiện tượng.

ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG

Sinh hoạt dưới cờ:

- Tham gia buổi nói chuyện về vai trò của sự tự chủ, tự trọng trong thực hiện nội quy, quy định của nhà trường;
- Trao đổi về các hoạt động mà học sinh có thể tham gia để phát triển những điểm mạnh của bản thân;
- Tham gia các hoạt động tìm hiểu ngôi trường mới, thầy cô và bạn mới;
- ...

Sinh hoạt lớp:

- Thảo luận về cách tuân thủ tốt nội quy lớp học;
- Chia sẻ về cách phát huy điểm mạnh và hạn chế điểm yếu của bản thân;
- Thảo luận về cách rèn luyện các kĩ năng tư duy tích cực và tư duy phản biện;
- ...

Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

- Nhận diện quan điểm sống của em;
- Tìm hiểu về đặc điểm tính cách của bản thân;
- Điều chỉnh tư duy theo hướng tích cực;
- Thể hiện sự tự chủ, tự trọng;
- Rèn luyện ý chí vượt khó để đạt mục tiêu;
- Thể hiện sự chủ động trong môi trường học tập và giao tiếp khác nhau;
- Rèn luyện tư duy phản biện khi đánh giá sự vật, hiện tượng.

HOẠT ĐỘNG 1:

Nhận diện quan điểm sống của bản thân

- 1 Chia sẻ về quan điểm sống của em.

Gợi ý

1 Quan điểm về giao tiếp, ứng xử:

Ví dụ: Bạn A nói rằng: "Chân thành và thẳng thắn là yếu tố cơ bản để tạo nên tình bạn đúng nghĩa".

2 Quan điểm về học tập và công việc:

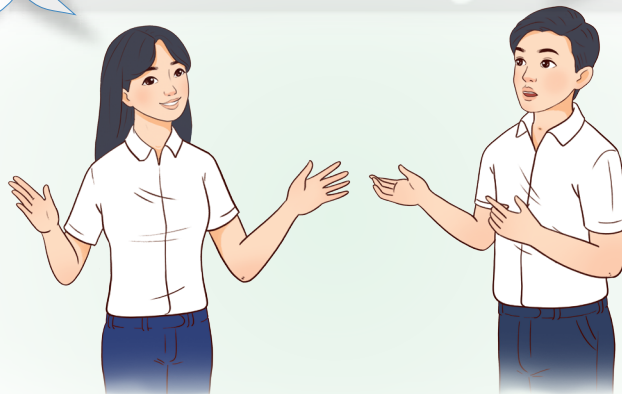
Ví dụ: Bạn B nói rằng: "Tinh thần trách nhiệm là yếu tố quan trọng đối với sự thành công của mỗi cá nhân trong học tập và công việc".

- 2 Chỉ ra những ảnh hưởng của quan điểm sống đến sự phát triển bản thân trong học tập và cuộc sống.

Gợi ý

Sống chân thành, thẳng thắn giúp mình được tin tưởng nhưng đôi khi lại làm mất lòng các bạn.

Luôn lạc quan mang lại cho mình năng lượng tích cực để thực hiện mục tiêu nhưng đôi lúc làm mình không đánh giá đúng những khó khăn có thể gặp phải.

- 3 Chia sẻ những điều em học được từ quan điểm sống của các bạn.

HOẠT ĐỘNG 2:

Tìm hiểu về đặc điểm tính cách của bản thân

- 1 Xác định một số đặc điểm tính cách đặc trưng của bản thân và các biểu hiện của những nét tính cách đó.

Gợi ý

Biểu hiện của tự tin	Biểu hiện của hoà đồng
• Luôn chủ động, tự giác trong học tập, làm việc và trong cuộc sống; • Tin tưởng vào khả năng của bản thân mình, không rụt rè, dè dặt; • Chủ động quyết định mọi việc, dám nghĩ, dám làm; • Tích cực tham gia các hoạt động tập thể; • ...	• Thể hiện sự cởi mở, thân thiện; • Tham gia và hoà nhập với mọi người một cách nhanh chóng; • Luôn tươi tắn không tỏ ra cau có khó chịu vì những vấn đề nhỏ nhặt xung quanh; • Không phân biệt đối xử với các tầng lớp, giai cấp và độ tuổi khác nhau; • ...

- 2 Chỉ ra những ảnh hưởng của tính cách đến sự phát triển bản thân trong học tập.

Gợi ý

Nhiệt tình giúp em luôn sẵn sàng nhận nhiệm vụ nhưng lại không lường được khả năng hoàn thành hoặc bị chậm trễ.

Cởi mở, thân thiện giúp em có nhiều bạn bè nhưng dễ bị hiểu lầm.

Cẩn thận giúp em thực hiện công việc chu đáo nhưng đôi khi quá cẩn thận, tỉ mỉ khiến công việc chậm hoàn thành.

...

3 ➤ Xây dựng và thực hiện kế hoạch rèn luyện phát triển bản thân.

Gợi ý

- Liệt kê các điểm mạnh, điểm yếu trong tính cách của bản thân;
- Lựa chọn một điểm mạnh, một điểm yếu trong tính cách để phát huy và khắc phục;
- Đề ra và thực hiện những việc làm cụ thể, khả thi giúp phát huy điểm mạnh và khắc phục điểm yếu;
- Đặt ra thời hạn phù hợp với điều kiện của bản thân để rèn luyện và thể hiện sự quyết tâm thực hiện;
- Tự động viên, khích lệ bản thân vì sự cố gắng của chính mình;
- ...

4 ➤ Chia sẻ kết quả thực hiện kế hoạch phát triển bản thân của em.

HOẠT ĐỘNG 3:

Điều chỉnh tư duy theo hướng tích cực

1 ➤ Nhận diện khả năng điều chỉnh tư duy tích cực.

Tư duy tiêu cực

Mình thật là kém cỏi. Mình không thể tiến bộ hơn trong môn này.

Tình huống:

Hôm nay, trả bài kiểm tra môn Toán. Thầy nhận xét có nhiều bạn làm bài tốt. Một số bạn cần cố gắng nhiều hơn. H thấy buồn khi nhận bài kiểm tra.

Tư duy tích cực

Do mình làm bài không cẩn thận. Lần sau, mình sẽ học bài kĩ hơn và tập trung khi làm bài thì chắc chắn kết quả sẽ tốt.

- 2 ➤ **Đóng vai nhân vật trong các tình huống sau để điều chỉnh tư duy theo hướng tích cực.**

Tình huống 1

Trong buổi sinh hoạt lớp, K bị người bạn thân nhất phê bình các lỗi: quên sách vở, đi học muộn, thiếu tập trung nghe giảng,... K thất vọng về bạn thân của mình và không hiểu vì sao bạn ấy lại đối xử với mình như vậy. Về nhà, K vẫn buồn và suy nghĩ mãi...

Tình huống 2

X rất thất vọng với bản thân vì hôm nay đã trả lời sai câu hỏi không hề khó.

- 3 ➤ **Chia sẻ cảm nhận của em khi điều chỉnh được tư duy theo hướng tích cực.**

HOẠT ĐỘNG 4:

Thể hiện sự tự chủ, tự trọng

- 1 ➤ **Nhận diện những biểu hiện của sự tự chủ, tự trọng trong học tập và cuộc sống.**

Gợi ý

Tự chủ

- Bình tĩnh, tự tin trước mọi việc;
- Suy nghĩ kĩ trước khi đưa ra quyết định;
- Chủ động, tự giác thực hiện các công việc;
- Tự điều chỉnh hành vi, suy nghĩ, lời nói của mình trong mọi hoàn cảnh;
- ...

Tự trọng

- Tuân thủ kỉ luật, nội quy, quy định của trường lớp, cộng đồng;
- Giữ lời hứa;
- Làm tốt nhiệm vụ, không cần ai nhắc nhở;
- ...

2 ➤ Chia sẻ sự tự chủ, tự trọng trong tình huống cụ thể.

Tình huống 1

H luôn tự đặt mục tiêu sẽ trở thành con ngoan, trò giỏi. Vì vậy, ngoài giờ học, H thường giúp mẹ bán hàng. Tuy nhiên, nhóm bạn cùng xóm thường rủ H chơi điện tử. H cũng muốn chơi và đắn đo có nên giấu mẹ lấy một ít tiền để chơi cùng các bạn hay không.

T ơi! Chủ nhật này đi chơi cùng chúng tớ nhé!

Tình huống 2

Các bạn B, K, N cùng rủ nhau đi chơi. Cả nhóm muốn T cùng tham gia, nên bàn nhau góp thêm tiền vì biết nhà T không có điều kiện. Tuy nhiên, T đã từ chối khi được nhóm bạn rủ. Để T yên tâm, K nói: “Không sao, cậu cứ tham gia, tiền để chúng tớ lo!”.

Gợi ý

- Nêu được biểu hiện của sự tự chủ, tự trọng trong tình huống;
- Nêu được bài học về sự tự chủ, tự trọng trong tình huống;
- ...

3 ➤ Rèn luyện sự tự chủ, tự trọng.

Gợi ý

Kế hoạch rèn luyện mục tiêu tự chủ, tự trọng

1 Xác định những biểu hiện sự tự chủ, tự trọng của bản thân:

(Những biểu hiện đã có, những biểu hiện chưa có)

- Hoàn thành các bài tập được giao;
- Đọc trước bài mới;
- Đọc thêm các tài liệu tham khảo;
- Viết lại các câu hỏi để nhờ thầy cô hướng dẫn;
- Chủ động chú ý, tập trung nghe giảng bài, ghi chép bài đầy đủ;
- Tích cực phát biểu xây dựng bài và hỏi thầy cô khi chưa hiểu bài;
- Chủ động tham gia vào các hoạt động của lớp, của trường;
- ...

2 Cách khắc phục:

- Đặt ra các mục tiêu rèn luyện sự tự chủ, tự trọng rõ ràng và vừa sức;
- Xác định những thử thách, cám dỗ có thể ảnh hưởng đến sự tự chủ, tự trọng khi thực hiện mục tiêu;
- Xác định cách thức thực hiện cam kết.

HOẠT ĐỘNG 5:

Chân trời sáng tạo

Rèn luyện ý chí vượt khó để đạt mục tiêu

1 ➤ Xác định những khó khăn em có thể gặp phải khi thực hiện mục tiêu.

Gợi ý

Khó khăn chủ quan	Khó khăn khách quan
• Thiếu kiến thức; • Thiếu nghị lực; • Thiếu một số kĩ năng; • ...	• Thiếu phương tiện học tập; • Hoàn cảnh gia đình khó khăn; • ...

2 ➤ Thảo luận về cách rèn luyện ý chí vượt khó.

Gợi ý

- Xây dựng cam kết theo đuổi mục tiêu;
- Tìm những người bạn có nghị lực cùng đồng hành;
- Tự thưởng cho bản thân sau mỗi thành công;
- ...

3 ➤ Thể hiện ý chí vượt qua khó khăn trong tình huống sau:

Tình huống

N gặp khó khăn trong kĩ năng nghe và phát âm tiếng Anh. N rất muốn cải thiện những kĩ năng này.

4 ➤ Chia sẻ về những việc làm của em để rèn luyện ý chí vượt khó khi thực hiện mục tiêu trong học tập và cuộc sống.

HOẠT ĐỘNG 6:

Thể hiện sự chủ động trong môi trường học tập và giao tiếp khác nhau

1 ➤ Trao đổi về biểu hiện của sự chủ động trong môi trường học tập, giao tiếp.

Gợi ý

Chủ động trong môi trường học tập	Chủ động trong giao tiếp
• Luôn đặt ra các mục tiêu cụ thể trong học tập; • Lập kế hoạch học tập và thực hiện được kế hoạch; • Chuẩn bị bài đầy đủ trước khi đến lớp; • ...	• Chủ động chào hỏi, bắt chuyện; • Lựa chọn nội dung giao tiếp phù hợp; • Lựa chọn cách thức giao tiếp phù hợp; • ...

- 2 ➤ **Đóng vai nhân vật trong các tình huống sau để thể hiện sự chủ động trong học tập và giao tiếp.**

Tình huống 1

Vào học lớp 10 được một tháng nhưng Q rất ngại nói chuyện với các bạn và thường ngồi một mình trong lớp vào giờ ra chơi.

Tình huống 2

M rất trầm tính, trong giờ học không bao giờ phát biểu xây dựng bài. Kể cả khi không hiểu bài, M cũng không dám giơ tay để hỏi.

- 3 ➤ **Chia sẻ về sự chủ động của bản thân trong môi trường học tập và giao tiếp khác nhau.**

HOẠT ĐỘNG 7:

Rèn luyện tư duy phản biện khi đánh giá sự vật, hiện tượng

- 1 ➤ **Nhận diện những biểu hiện của tư duy phản biện.**

Gợi ý

Người có tư duy phản biện:

- Thường đặt câu hỏi "tại sao, từ đâu mà có",...
- Luôn suy nghĩ chắc chắn trước khi trả lời và thường có dẫn chứng, minh họa kèm theo;
- Thường chỉ ra cả mặt tích cực và tiêu cực của vấn đề;
- ...

2 ➤ Thảo luận về cách rèn luyện tư duy phản biện khi đánh giá sự vật, hiện tượng.

Ví dụ, khi nghe tin đồn về một vấn đề nào đó:

1. Đặt các câu hỏi: Cái gì? Ai? Ở đâu? Khi nào? Tại sao? Như thế nào? để khai thác thông tin và khách quan hoá những thông tin mà mình nghe/ biết được.

Tại sao lại có tin đồn đó? Tin đó được nói khi nào? Ở đâu? Nội dung cụ thể của thông tin đó?...

2. Chưa vội chấp nhận ý kiến của người khác trước khi mình tự kiểm tra.

Tự mình kiểm tra về tin đồn đó.

3. Đưa ra các bằng chứng thực tế để bảo vệ ý kiến của mình.

Khi xác minh được rằng thông tin đó không đúng, dùng bằng chứng đã có để bảo vệ ý kiến của mình.

3 ➤ Thể hiện tư duy phản biện khi đánh giá nhận định sau:

Sống ảo có nguy cơ đánh mất giá trị thực.

4 ➤ Chia sẻ về những tình huống thể hiện tư duy phản biện và cảm xúc của em khi đó.

HOẠT ĐỘNG 8:

Đánh giá kết quả trải nghiệm

Lựa chọn mức độ phù hợp cho mỗi nội dung đánh giá:

Mức độ	Nội dung
 Tốt Đạt Chưa đạt	1. Xác định được quan điểm sống của bản thân.
	2. Chỉ ra được những đặc điểm tính cách của bản thân.
	3. Phát huy được điểm mạnh, hạn chế điểm yếu của bản thân trong học tập và cuộc sống.
	4. Thể hiện được sự tự chủ trong việc thực hiện mục tiêu đề ra.
	5. Thực hiện được một số việc làm thể hiện lòng tự trọng của bản thân trong học tập và cuộc sống.
	6. Thể hiện được ý chí vượt khó để đạt được các mục tiêu đề ra.
	7. Thể hiện được sự chủ động của bản thân trong môi trường học tập và giao tiếp khác nhau.
	8. Điều chỉnh được tư duy theo hướng tích cực.
	9. Hình thành được tư duy phản biện khi đánh giá sự vật, hiện tượng.

Chủ đề 2

THỰC HIỆN TRÁCH NHIỆM TRONG GIA ĐÌNH

Mục tiêu

- Thực hiện được trách nhiệm của bản thân với bố mẹ, người thân.
- Ứng xử phù hợp với các tình huống giao tiếp khác nhau trong gia đình.

ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG

Sinh hoạt dưới cờ:

- Tham gia buổi nói chuyện về trách nhiệm của người học sinh đối với gia đình;
- Trao đổi với chuyên gia về xây dựng văn hoá ứng xử trong gia đình;
- ...

Sinh hoạt lớp:

- Chia sẻ những thuận lợi và khó khăn của em khi thực hiện trách nhiệm đối với gia đình;
- Tham gia bàn luận về cách quản lí và thực hiện việc nhà khi bố mẹ đi vắng;
- ...

Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

- Thực hiện trách nhiệm quan tâm, chăm sóc bố mẹ, người thân;
- Thực hiện trách nhiệm trong các công việc gia đình;
- Ứng xử phù hợp với các tình huống giao tiếp khác nhau trong gia đình.

HOẠT ĐỘNG 1:

Thực hiện trách nhiệm quan tâm, chăm sóc bố mẹ, người thân

1 ➤ Chia sẻ những việc làm thể hiện trách nhiệm của em trong gia đình.

Gợi ý

- Kể tên những việc đã làm;
- Chia sẻ những khó khăn có thể gặp khi thể hiện trách nhiệm với bố mẹ, người thân;
- ...

2 ➤ Quan tâm đến các sở thích và mong đợi của bố mẹ, người thân.

Gợi ý

Cách nhận biết sở thích, mong đợi	Cách quan tâm của em
• Quan sát những lựa chọn của bố mẹ, người thân trong ăn, uống; trong trang phục; hình thức giải trí;... • Trò chuyện, hỏi bố mẹ và người thân về sở thích, mong đợi; • Tìm hiểu những kỉ vật mà bố mẹ và người thân lưu giữ; • ...	• Chuẩn bị quà tặng phù hợp với sở thích; • Nhắc nhở các chương trình giải trí mà bố mẹ yêu thích; • Làm những việc để tạo niềm vui bất ngờ; • Cùng giữ gìn những kỉ vật mà bố mẹ, người thân trân trọng; • ...

3 ➤ Quan tâm đến cảm xúc của bố mẹ và người thân.

Gợi ý

- Hỏi thăm khi thấy bố mẹ, người thân có những thay đổi về cảm xúc;
- Thể hiện mong muốn được chia sẻ cùng bố mẹ, người thân;
- Động viên, khích lệ người thân phù hợp với cảm xúc của họ;
- ...

- 4 ➤ Chia sẻ về cảm xúc của bố mẹ, người thân khi được em quan tâm, chăm sóc.

HOẠT ĐỘNG 2:

Thực hiện trách nhiệm trong các công việc gia đình

- 1 ➤ Thực hiện một số công việc trong gia đình và chia sẻ về cách mà em đã hoàn thành công việc đó.

1. Thiết kế góc cây xanh

2. Quản lí gia đình trong thời gian bố mẹ đi vắng

3. Chuẩn bị bữa cơm gia đình

4. Chăm sóc vườn rau giúp phát triển kinh tế gia đình

2 ➤ Thực hành quản lí các công việc trong gia đình.

Tình huống

Bố mẹ B đi công tác một tháng. Bố mẹ giao cho B quản lí tiền sinh hoạt trong tháng và các công việc gia đình. Bố mẹ rất lo lắng về cậu em đang học lớp 5. Nhà ở gần trường nên B và em có thể tự đi học.

Nếu là B, em sẽ thực hiện những việc này như thế nào? Nếu gặp tình huống bất thường xảy ra ngoài khả năng giải quyết của mình, em sẽ xử lí như thế nào?

Gợi ý

Cách quản lí công việc gia đình:

- Xây dựng kế hoạch chi tiêu theo tuần;
- Sắp xếp công việc nhà trong ngày;
- Sắp xếp thời gian giúp đỡ em học bài;
- ...

3 ➤ Chia sẻ cảm xúc của em và người thân khi em quản lí tốt các công việc gia đình.

HOẠT ĐỘNG 3:

Ứng xử phù hợp với các tình huống giao tiếp khác nhau trong gia đình

1 ➤ Thảo luận về những nguyên tắc ứng xử giữa các thành viên trong gia đình.

Gợi ý

- Tôn trọng: Đánh giá đúng mực, coi trọng danh dự, phẩm giá, quan điểm, sự lựa chọn và lợi ích của nhau;
- Bình đẳng: Tạo điều kiện và cơ hội phát huy năng lực của mình cho sự phát triển của gia đình và thụ hưởng như nhau về thành quả của sự phát triển đó;
- Yêu thương: Có tình cảm gắn bó, quan tâm, chăm sóc nhau;
- Chia sẻ: Cùng nhau vun đắp tình cảm, chia sẻ vui buồn, giúp đỡ nhau lúc khó khăn, hoạn nạn;
- ...

(Trích *Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình*, ban hành theo Quyết định số 224/QĐ-BVHTTDL ngày 28/01/2022 của Bộ trưởng Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch)

2 ➤ Đề xuất cách giao tiếp, ứng xử phù hợp trong các trường hợp sau:

1. Khi người thân đang căng thẳng vì áp lực ở nơi làm việc.

2. Khi người thân đang yên lặng, tập trung vào công việc của mình.

3. Khi người thân đang tranh luận chuyện thời sự.

3 ➤ Thể hiện lời nói, hành vi ứng xử phù hợp trong các tình huống sau:

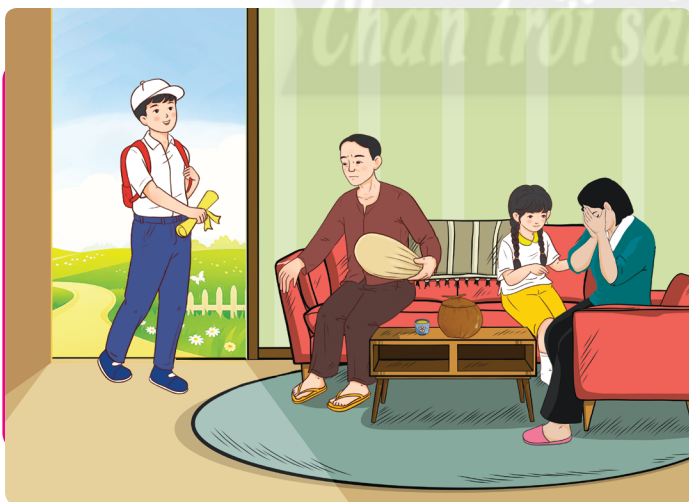
Tình huống 1

M đang buồn vì điểm kiểm tra không cao thì bố đi làm về và nói rất to: “Cả nhà ơi! Hôm nay, bố được nhận phần thưởng”.

Tình huống 2

Đi học về, N hồ hởi bước vào nhà định khoe về thành tích thi học sinh giỏi nhưng cảm thấy không khí gia đình nặng nề, cả nhà ngồi im, buồn bã.

4 ➤ Chia sẻ về cách ứng xử của em trong các tình huống giao tiếp ở gia đình.

HOẠT ĐỘNG 4:

Đánh giá kết quả trải nghiệm

Lựa chọn mức độ phù hợp cho mỗi nội dung đánh giá:

Mức độ	Nội dung
 Tốt	1. Xác định được trách nhiệm của em với bố mẹ, người thân trong gia đình.
 Đạt	2. Thể hiện được trách nhiệm với bố mẹ, người thân và hiểu các sở thích, mong đợi của họ.
 Chưa đạt	3. Thể hiện được trách nhiệm với bố mẹ, người thân thông qua thực hiện công việc gia đình.
	4. Đề xuất được cách ứng xử phù hợp với các tình huống giao tiếp khác nhau trong gia đình.
	5. Thể hiện được lời nói, hành vi ứng xử phù hợp với các tình huống giao tiếp khác nhau trong gia đình.

Chủ đề 3

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ CỦA NGƯỜI HỌC SINH TRONG NHÀ TRƯỜNG

Mục tiêu

- Thực hiện tốt nội quy, quy định của trường, lớp, cộng đồng.
- Thể hiện sự tự tin trong các tình huống giao tiếp, ứng xử và biết cách thể hiện sự thân thiện với thầy cô và các bạn.
- Có trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ được giao và hỗ trợ những người cùng tham gia.
- Lập và thực hiện được kế hoạch giáo dục truyền thống nhà trường.
- Đánh giá được ý nghĩa của hoạt động giáo dục truyền thống nhà trường.
- Thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG

Sinh hoạt dưới cờ:

- Tham gia buổi trao đổi về trách nhiệm của người học sinh trong nhà trường;
- Tham gia các hoạt động văn hoá, văn nghệ của trường;
- Thực hiện các hoạt động giáo dục của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh;
- ...

Sinh hoạt lớp:

- Đánh giá việc thực hiện nội quy của lớp, trường và đề xuất hướng hoạt động tiếp theo;
- Xây dựng nét đẹp văn hoá học đường;
- Thảo luận về kế hoạch giáo dục truyền thống nhà trường mà lớp được giao thực hiện;
- ...

Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

- Thực hiện nội quy, quy định của trường, lớp, cộng đồng;
- Thể hiện sự tự tin, thân thiện trong giao tiếp, ứng xử với thầy cô và các bạn;
- Thể hiện trách nhiệm và hỗ trợ những người cùng thực hiện nhiệm vụ được giao;
- Lập và thực hiện kế hoạch hoạt động giáo dục truyền thống nhà trường.

HOẠT ĐỘNG 1:

Thực hiện nội quy, quy định của trường, lớp, cộng đồng

- 1 ➤ Chia sẻ một số nội dung cơ bản trong nội quy, quy định của trường, lớp, cộng đồng.

Gợi ý

NỘI QUY CỦA NHÀ TRƯỜNG

1. Đi học đúng giờ, nghỉ học có lí do.
2. Học bài và làm bài đầy đủ.
4. Mặc đồng phục, trang phục đúng quy định.
3. Thân ái, hoà nhã với các bạn; đoàn kết, giúp đỡ nhau trong học tập và sinh hoạt tập thể.
5. Bảo vệ và giữ gìn tài sản của nhà trường.

- 2 ➤ Thảo luận những nội quy, quy định của trường, lớp, cộng đồng mà em thực hiện chưa tốt và giải thích lí do.

Gợi ý

Những việc thực hiện chưa tốt	Lí do	Biện pháp khắc phục
Đi học không đúng giờ.	Thức khuya và dậy muộn.	– Đi ngủ sớm; – Đặt chuông báo thức...
Mặc đồng phục không đúng quy định.	Không thích mặc đồng phục.	Rèn luyện ý thức tự giác.
Nói, cười to ở nơi công cộng.	Mải vui nên nói cười thiếu kiểm soát.	Rèn luyện khả năng kiểm soát cảm xúc.
...	...	...

HOẠT ĐỘNG 2:

Thể hiện sự tự tin, thân thiện trong giao tiếp, ứng xử với thầy cô và các bạn

1 ➤ Tìm hiểu biểu hiện của sự tự tin, thân thiện trong giao tiếp, ứng xử.

Gợi ý

1 Biểu hiện sự tự tin trong giao tiếp, ứng xử:

- Chủ động chào hỏi, bắt chuyện với thầy cô và các bạn;
- Nói rõ ràng, mạch lạc và lưu loát nội dung cần giao tiếp;
- Ánh mắt hướng vào người trò chuyện;
- Phong cách thể hiện sự tự nhiên, điềm đạm,...
- ...

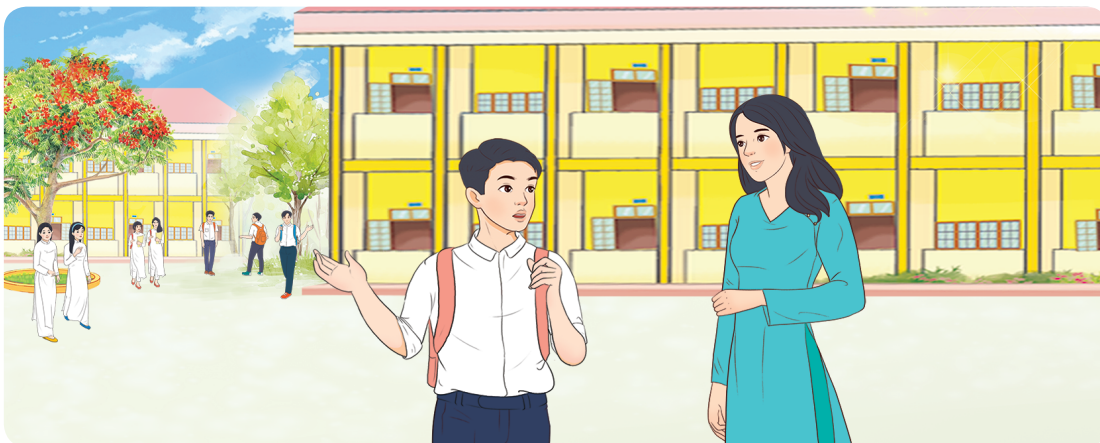
2 Biểu hiện sự thân thiện trong giao tiếp, ứng xử:

- Tươi cười chào hỏi, lễ phép với thầy cô và thân thiện với các bạn;
- Gọi tên người đang trò chuyện;
- Cử chỉ niềm nở;
- Hướng sự chú ý đến người đang trò chuyện;
- ...

2 ➤ Thể hiện sự tự tin, thân thiện trong giao tiếp, ứng xử với thầy cô và các bạn trong những tình huống sau:

Tình huống 1

Trong tiết học trước, cô giáo gọi M trả lời bài. Lúc đó M đang tức giận cậu bạn thân, M đã không thể trả lời mà cứ đứng im lặng. Cô hỏi: "Tại sao em không nói? Em không tôn trọng cô à?" M vẫn không nói gì. Cô buồn, nhìn M và đi lên phía bục giảng. Hôm nay, M chủ động gặp cô giáo để giải thích.

Tình huống 2

K là thành viên mới của câu lạc bộ Tiếng Anh. Chủ nhiệm câu lạc bộ đề nghị K giới thiệu và chia sẻ kinh nghiệm học Tiếng Anh với các bạn trong câu lạc bộ.

- 3 ➤ Chia sẻ kết quả rèn luyện sự tự tin và thân thiện trong giao tiếp, ứng xử của em.

HOẠT ĐỘNG 3:

Thể hiện trách nhiệm và hỗ trợ những người cùng thực hiện nhiệm vụ được giao

- 1 ➤ Xác định biểu hiện về trách nhiệm thực hiện nhiệm vụ được giao trong tình huống sau:

Tình huống

Thầy giáo giao cho mỗi nhóm trong lớp thực hiện một nhiệm vụ của dự án liên quan đến bài học mới. Đến ngày nộp sản phẩm, nhóm 1 và nhóm 4 đã hoàn thành nhiệm vụ, nộp đúng thời hạn. Nhóm 2 không thể hoàn thành nhiệm vụ với lý do có 2 thành viên bị ốm và nhóm 3 vì nhóm trưởng triển khai nhiệm vụ đến các thành viên muộn nên không kịp hoàn thành.

2) Thảo luận về cách thực hiện trách nhiệm với nhiệm vụ được giao trong từng trường hợp sau:

1. Em được giao nhiệm vụ quá sức so với khả năng thực hiện.

2. Em được giao nhiệm vụ khi đang bận rất nhiều công việc khác.

3. Em được giao nhiệm vụ khi đang gặp vấn đề về sức khỏe.

3) Hỗ trợ những người cùng thực hiện nhiệm vụ được giao trong các tình huống sau:

Tình huống 1

M, H, V được giao thực hiện nhiệm vụ nhóm và M được phân công làm nhóm trưởng. Gần đến hạn nộp, M hỏi H và V sắp làm xong chưa để thống nhất và ghép sản phẩm. Lúc đó, H mới biết mình đã quên thực hiện nhiệm vụ được phân công.

Tình huống 2

N và S được giao nhiệm vụ phối hợp thuyết trình trong buổi báo cáo về kế hoạch hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, trước ngày thuyết trình, S bị viêm họng, khản tiếng nên việc hoàn thành và trình bày báo cáo khó có thể thực hiện được.

Gợi ý

Một số cách hỗ trợ người cùng tham gia:

- Chia sẻ tài liệu hay hiểu biết của mình về nhiệm vụ được giao;
- Hướng dẫn những người cùng tham gia cách làm nếu họ chưa biết;
- Động viên, khích lệ những người cùng tham gia thực hiện nhiệm vụ;
- Làm giúp một phần công việc khi họ không thể hoàn thành;
- ...

- 4 ➤ Chia sẻ về cảm nhận của em khi thực hiện trách nhiệm và hỗ trợ những người cùng thực hiện nhiệm vụ được giao.

HOẠT ĐỘNG 4:

Lập và thực hiện kế hoạch hoạt động giáo dục truyền thống nhà trường

- 1 ➤ Chia sẻ về truyền thống của nhà trường.

Gợi ý

Truyền thống
"Dạy tốt, học tốt"

Truyền thống
"Tương thân
tương ái,
Uống nước
nhớ nguồn"

Truyền thống
tham gia "Hội khỏe
Phù Đổng,
Nét đẹp
học đường"

- 2 ➤ Lập và thực hiện kế hoạch hoạt động giáo dục truyền thống nhà trường.

Gợi ý

1 **Mục tiêu:**

Giáo dục truyền thống hiếu học trong nhà trường.

2 **Nội dung:**

- Tìm hiểu những tấm gương hiếu học trong nhà trường;
- Xây dựng phong trào đọc và trao đổi sách;
- ...

3 Hình thức thực hiện:

- Thuyết trình;
- Tổ chức cuộc thi;
- Biểu diễn văn nghệ;
- ...

3 ▶ Đánh giá ý nghĩa của hoạt động giáo dục truyền thống nhà trường.

Gợi ý

Hoạt động giáo dục truyền thống hiếu học

1 Kết quả thực hiện hoạt động

2 Ý nghĩa với bản thân

3 Ý nghĩa với nhà trường

4 ▶ Thực hiện các hoạt động giáo dục theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

Gợi ý

1 Tìm hiểu một số chủ đề hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh:

- Tổ chức diễn đàn “Thanh niên với tình bạn, tình yêu và gia đình”;
- Phát động phong trào “Thanh niên học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”;
- Hội diễn văn nghệ kỉ niệm ngày Học sinh, Sinh viên;
- Toạ đàm “Tự hào là người Đoàn viên Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh”;
- ...

2 Chia sẻ việc thực hiện một số hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên ở trường, lớp:

- Tên chủ đề;
- Các hoạt động tham gia;
- Hình thức tham gia;
- Kết quả thực hiện và cảm xúc...

HOẠT ĐỘNG 5:

Đánh giá kết quả trải nghiệm

Lựa chọn mức độ phù hợp cho mỗi nội dung đánh giá:

Mức độ	Nội dung
 Tốt	1. Thực hiện được các nội quy, quy định của trường, lớp, cộng đồng.
 Đạt	2. Thể hiện được sự thân thiện với thầy cô và các bạn.
 Chưa đạt	3. Thể hiện được sự tự tin trong các tình huống giao tiếp, ứng xử với thầy cô và các bạn.
	4. Thể hiện được trách nhiệm và hỗ trợ những người cùng tham gia thực hiện nhiệm vụ được giao.
	5. Lập và thực hiện được kế hoạch giáo dục truyền thống nhà trường.
	6. Đánh giá được ý nghĩa của hoạt động giáo dục truyền thống nhà trường.
	7. Thực hiện được các hoạt động giáo dục theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

Chủ đề 4

XÂY DỰNG KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH CÁ NHÂN VÀ THAM GIA PHÁT TRIỂN KINH TẾ GIA ĐÌNH

Mục tiêu

- Xây dựng được kế hoạch tài chính cá nhân một cách hợp lí.
- Thể hiện được trách nhiệm đối với các hoạt động lao động trong gia đình.
- Đề xuất các biện pháp phát triển kinh tế và góp phần phát triển kinh tế cho gia đình.

ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG

Sinh hoạt dưới cờ:

- Tham gia buổi nói chuyện về vai trò của quản lý tài chính cá nhân và gia đình;
- Tham gia buổi trao đổi về những việc học sinh có thể thực hiện để góp phần phát triển kinh tế gia đình;
- ...

Sinh hoạt lớp:

- Trao đổi về cách sống giản dị, tiết kiệm;
- Chuẩn bị kế hoạch kinh doanh trong Hội chợ Xuân;
- Thảo luận về trách nhiệm của cá nhân với công việc nhà;
- ...

Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

- Xây dựng kế hoạch tài chính cá nhân;
- Thực hiện trách nhiệm của em đối với hoạt động lao động trong gia đình;
- Đề xuất và thực hiện một số biện pháp phát triển kinh tế gia đình.

HOẠT ĐỘNG 1:

Xây dựng kế hoạch tài chính cá nhân

1 Tìm hiểu và chia sẻ về kế hoạch tài chính cá nhân.

Gợi ý

KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH CÁ NHÂN CỦA BẠN M TRONG 4 THÁNG

1 Mục tiêu:

- Mua chiếc balo mới khoảng 300 000 đồng;
- Mua bộ đồ thể thao yêu thích khoảng 250 000 đồng.

2 Xác định các khoản thu trong 4 tháng:

Khoản thu thường xuyên:

- Hằng tháng bố mẹ cho M 500 000 đồng tiền ăn sáng, 100 000 tiền tiêu vặt; ông bà cho 100 000 để mua thêm đồ dùng học tập và 200 000 tiền từ phụ giúp gia đình làm thêm.

- Tổng là:

$$(500\,000 + 100\,000 + 100\,000 + 200\,000) \times 4 \text{ tháng} = 3\,600\,000 \text{ đồng}$$

Khoản thu không thường xuyên:

Học bổng và tiền bố mẹ, ông bà thưởng cho M vì thành tích học tập và rèn luyện.

3 Phân bổ kinh phí trong 4 tháng:

Sử dụng phương pháp 50 – 30 – 20

- 50% chi cho nhu cầu thiết yếu: 1 800 000 đồng
- 30% chi tiêu linh hoạt: 1 080 000 đồng
- 20% dành cho tiết kiệm: 720 000 đồng + tiền không thường xuyên

4 Kế hoạch tăng nguồn thu:

- Phụ giúp phát triển kinh tế gia đình hiệu quả hơn để có được 300 000 đồng cho 1 tháng;
- Phấn đấu đạt nhiều thành tích hơn trong học tập và rèn luyện để tăng tiền thưởng.

5 Thực hiện chi cho mục tiêu đặt ra:

- Dự kiến tổng chi: 550 000 đồng
- Tiết kiệm: 170 000 + tiền không thường xuyên

2 ➤ Xây dựng kế hoạch tài chính cá nhân.

Gợi ý

- Xác định mục tiêu cần chi (thời điểm chi tiêu và trong khả năng chi tiêu của bản thân);
- Xác định các nguồn thu em có (thường xuyên và không thường xuyên);
- Lựa chọn cách phân bổ tài chính phù hợp;
- Xác định kế hoạch tăng nguồn thu từ những hoạt động phù hợp;
- Thực hiện mục tiêu chi và kế hoạch tăng nguồn thu.

3 ➤ Chia sẻ ý nghĩa của việc lập kế hoạch tài chính cá nhân.

Lập kế hoạch tài chính cá nhân tốt sẽ giúp chúng ta kiểm soát được chi tiêu.

Khi quản lí được chi tiêu và phân bổ số tiền của mình, bạn sẽ biết cách sử dụng tài chính hiệu quả.

HOẠT ĐỘNG 2:

Thực hiện trách nhiệm của em đối với hoạt động lao động trong gia đình

1 ➤ Chia sẻ những hoạt động lao động trong gia đình.

Gợi ý

1. Thường xuyên dọn dẹp nhà cửa

2. Chuẩn bị bữa cơm gia đình

3. Giặt quần áo

4. Chăm sóc cây cối, vật nuôi,...

2 ➤ Xây dựng và thực hiện kế hoạch lao động trong gia đình.

Gợi ý

Công việc	Thời gian	Cách thực hiện	Kết quả
Chăm sóc vườn rau	Hằng ngày	– Tự làm; – Trao đổi với bố mẹ nếu công việc quá sức.	...
Tổ chức liên hoan mừng sinh nhật	Theo thời gian sự kiện	– Chủ động đề xuất cách thức thực hiện phù hợp; – Tự thực hiện những việc phù hợp.	...
Tổng vệ sinh nhà cửa	Hằng tuần	Chủ động tham gia công việc.	...
...	...	...	...

3 ➤ Chia sẻ kết quả thực hiện kế hoạch và cảm xúc của em khi tham gia hoạt động lao động, góp phần thực hiện trách nhiệm với gia đình.

HOẠT ĐỘNG 3:

Đề xuất và thực hiện một số biện pháp phát triển kinh tế gia đình

1 ▶ Lựa chọn một số biện pháp phát triển kinh tế phù hợp với gia đình.

Gợi ý

Chân trời sáng tạo

2 ▶ Chia sẻ biện pháp góp phần phát triển kinh tế gia đình của em.

Gợi ý

- Các biện pháp mang tính khả thi đối với gia đình;
- Tính hiệu quả của các biện pháp phát triển kinh tế gia đình;
- Tham vấn ý kiến của các thành viên trong gia đình để hoàn thiện các biện pháp;
- ...

3 ➤ Thực hiện một số biện pháp góp phần phát triển kinh tế gia đình.

Gợi ý

- Tư vấn cho gia đình lựa chọn loại sản phẩm đáp ứng nhu cầu thị trường và lựa chọn hình thức bán hàng (bán online, bán trực tiếp,...);
- Hỗ trợ gia đình quảng bá sản phẩm, chất lượng dịch vụ và tham gia bán hàng vào những lúc rảnh rỗi;
- ...

4 ➤ Chia sẻ kết quả góp phần phát triển kinh tế gia đình của em.

HOẠT ĐỘNG 4:

Đánh giá kết quả trải nghiệm

Lựa chọn mức độ phù hợp cho mỗi nội dung đánh giá:

Mức độ	Nội dung
Tốt	1. Xây dựng được kế hoạch tài chính cá nhân.
Đạt	2. Thể hiện được trách nhiệm của bản thân đối với các hoạt động lao động trong gia đình.
Chưa đạt	3. Đề xuất được một số biện pháp phát triển kinh tế gia đình.
	4. Thể hiện được trách nhiệm của bản thân trong việc góp phần phát triển kinh tế gia đình.

Chủ đề 5

THAM GIA HOẠT ĐỘNG CỘNG ĐỒNG

Mục tiêu

- Tham gia một số hoạt động cộng đồng phù hợp và đánh giá được kết quả hoạt động phát triển cộng đồng.
- Biết cách thu hút các bạn vào hoạt động chung.
- Thực hiện được các biện pháp mở rộng quan hệ và thu hút cộng đồng vào các hoạt động xã hội.
- Lập và thực hiện được kế hoạch tuyên truyền trong cộng đồng về văn hoá ứng xử nơi công cộng.

HỌC SINH VỚI VĂN HOÁ GIAO THÔNG

ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG

Sinh hoạt dưới cờ:

- Tham gia hoạt động thiện nguyện do nhà trường phát động;
- Báo cáo kết quả hoạt động vì cộng đồng;
- ...

Sinh hoạt lớp:

- Thảo luận về kế hoạch thu hút và thực hiện hoạt động vì cộng đồng;
- Đánh giá kết quả tham gia hoạt động vì cộng đồng của nhóm/ lớp;
- Trao đổi về cách ứng xử văn minh nơi công cộng;
- ...

Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

- Tìm hiểu và tham gia các hoạt động cộng đồng;
- Thu hút các bạn vào hoạt động cộng đồng;
- Mở rộng quan hệ và thu hút cộng đồng vào các hoạt động xã hội;
- Lập và thực hiện kế hoạch tuyên truyền trong cộng đồng về văn hoá ứng xử nơi công cộng;
- Đánh giá kết quả hoạt động phát triển cộng đồng.

HOẠT ĐỘNG 1:

Tìm hiểu và tham gia các hoạt động cộng đồng

1 Tìm hiểu về các hoạt động cộng đồng.

Gợi ý

1 Hoạt động nhân đạo:

- Nấu những bữa cơm tình thương;
- Tham gia hoạt động thiện nguyện tại làng trẻ em SOS;
- ...

2 Hoạt động bảo vệ môi trường:

- Tổng vệ sinh trên địa bàn dân cư;
- Trồng cây gây rừng;
- ...

3 Hoạt động văn hoá – xã hội:

- Tuyên truyền về văn hoá giao thông;
- Bảo tồn văn hoá dân gian;
- ...

2 Chia sẻ về kết quả các hoạt động cộng đồng mà em đã tham gia.

Gợi ý

- Tên hoạt động và đơn vị tổ chức;
- Đối tượng mà hoạt động hướng đến;
- Nội dung hoạt động;
- Kết quả hoạt động.

HOẠT ĐỘNG 2:

Thu hút các bạn vào hoạt động cộng đồng

1 Thảo luận về những biện pháp thu hút các bạn vào hoạt động cộng đồng.

Gợi ý

- Làm gương cho các bạn bằng sự tham gia tích cực của bản thân;
- Thuyết phục các bạn trong lớp về ý nghĩa của hoạt động cộng đồng đối với bản thân và xã hội;
- Tuyên truyền cho các bạn về sự cần thiết và cách tham gia hoạt động cộng đồng;
- ...

2 ➤ Thực hành biện pháp thu hút các bạn vào hoạt động cộng đồng.

Gợi ý

Một số kĩ năng cần có khi thu hút các bạn:

- Thể hiện sự thân thiện, cởi mở với các bạn;
- Sử dụng những câu chuyện chân thực;
- Ngôn ngữ, cử chỉ, điệu bộ, tác phong phù hợp;
- ...

3 ➤ Chia sẻ thuận lợi và khó khăn khi thực hiện hoạt động cộng đồng.

Gợi ý

Khó khăn chủ quan	Khó khăn khách quan
• Nhiều bạn có nhu cầu tham gia hoạt động; • Được sự ủng hộ của nhà trường; • ...	• Tìm kiếm các hoạt động phù hợp; • Duy trì được sự hứng thú của các bạn trong hoạt động cộng đồng; • ...

HOẠT ĐỘNG 3:

Chân trời sáng tạo

Mở rộng quan hệ và thu hút cộng đồng vào các hoạt động xã hội

1 ➤ Xác định những cá nhân, tổ chức mà em có thể thiết lập và mở rộng quan hệ để thu hút vào các hoạt động xã hội.

Gợi ý

Thầy, cô giáo	Ban đại diện cha mẹ học sinh	Tổ chức đoàn thể	Doanh nghiệp
---------------	------------------------------------	---------------------	-----------------

2 ➤ Thảo luận các biện pháp mở rộng quan hệ và thu hút cộng đồng vào hoạt động xã hội.

Gợi ý

- Xác định các đối tượng để mở rộng quan hệ và thu hút cộng đồng;
- Gặp gỡ và thuyết minh về ý tưởng, mục đích, nhiệm vụ của hoạt động;
- Đề xuất một số nội dung phù hợp cho từng đối tượng có thể tham gia (kinh phí, cơ sở vật chất, quà tặng,...);
- ...

3 ➤ Chia sẻ về kết quả mở rộng quan hệ và thu hút cộng đồng.

Gợi ý

- Danh sách cá nhân, tổ chức đồng ý tham gia hoạt động xã hội;
- Các công việc mà cá nhân, tổ chức tham gia thực hiện;
- Cách thức đóng góp cho các hoạt động xã hội;
- Kết quả có được;
- Bài học kinh nghiệm khi thực hiện mở rộng quan hệ và thu hút cộng đồng.

HOẠT ĐỘNG 4:

Lập và thực hiện kế hoạch tuyên truyền trong cộng đồng về văn hoá ứng xử nơi công cộng

1 ➤ Xây dựng kế hoạch tuyên truyền trong cộng đồng về văn hoá ứng xử nơi công cộng.

Gợi ý

1 Xác định mục đích của hoạt động:

- Góp phần nâng cao ý thức của mọi người xung quanh về giao tiếp, ứng xử có văn hoá;
- Góp phần làm lành mạnh các quan hệ xã hội; giảm tệ nạn xã hội;
- Tăng cường tình đoàn kết, nâng cao sức mạnh cộng đồng;
- ...

2 Xác định đối tượng:

- Cha mẹ học sinh;
- Người dân ở khu dân cư;
- Học sinh, sinh viên;
- ...

3 Xác định không gian:

- Trong lớp học;
- Ngoài sân trường;
- Ngoài đường phố;
- Khu dân cư;
- ...

4 Xác định nội dung:

- Xếp hàng khi sử dụng dịch vụ công cộng;
- Nhường quyền ưu tiên cho trẻ em, phụ nữ mang thai;
- Giữ gìn vệ sinh chung nơi công cộng;
- Tuân thủ pháp luật khi tham gia giao thông;
- ...

5 Xác định hình thức:

- Phát thanh;
- Thiết kế pa nô, áp phích,...
- Biểu diễn tiểu phẩm;
- ...

2 Tổ chức tuyên truyền trong cộng đồng về văn hoá ứng xử.

Gợi ý

1 Nội dung tuyên truyền khi tham gia giao thông:

- Đội mũ bảo hiểm khi đi mô tô, xe gắn máy;
- Quan sát kĩ đường đi và người cùng di chuyển;
- Đi đúng tốc độ, làn đường quy định;
- Không đi hàng hai, hàng ba trên đường;
- Có thái độ, hành vi ứng xử văn minh khi xảy ra va chạm;
- Nhường chỗ cho người già, phụ nữ, trẻ em trên phương tiện công cộng.

2 Hình thức tuyên truyền:

1. Hướng dẫn thực hiện
(Ảnh: Ngọc Anh)

2. Đạp xe tuyên truyền
(Ảnh: Thuý Hoà)

3 Chia sẻ kết quả tuyên truyền trong cộng đồng về văn hoá ứng xử nơi công cộng.

Gợi ý

- Hình thức tuyên truyền;
- Số lượng người tham gia;
- Kết quả đạt được;
- Bài học kinh nghiệm.

HOẠT ĐỘNG 5:

Chân trời sáng tạo

Đánh giá kết quả hoạt động phát triển cộng đồng

1 Xác định kết quả đạt được nhờ hoạt động phát triển cộng đồng mà em đã tham gia.

Gợi ý

- Con đường làng đẹp đẽ, đầy hoa;
- Công viên sạch sẽ;
- Trường học khang trang, sạch sẽ;
- Các bạn học sinh tuân thủ luật giao thông;
- ...

- 2 ➤ Viết báo cáo về kết quả hoạt động phát triển cộng đồng của em hoặc của nhóm.

Gợi ý

Nội dung báo cáo:

- Tên các hoạt động cộng đồng đã tham gia và thu hút các bạn tham gia;
- Kết quả của hoạt động mang lại (số lượng, thành phần,...);
- Ý nghĩa của hoạt động cộng đồng mang lại cho sự phát triển của xã hội và bản thân;
- Cảm xúc của em khi thấy được kết quả từ hoạt động cộng đồng;
- Bài học kinh nghiệm được rút ra để nâng cao hiệu quả hoạt động phát triển cộng đồng;
- Dự kiến các hoạt động cộng đồng trong thời gian tiếp theo.

- 3 ➤ Trình bày báo cáo hoạt động phát triển cộng đồng của em hoặc của nhóm.

HOẠT ĐỘNG 6:

Đánh giá kết quả trải nghiệm

Lựa chọn mức độ phù hợp cho mỗi nội dung đánh giá:

Mức độ	Nội dung
 Tốt	1. Kể được một số hoạt động cộng đồng tiêu biểu.
	2. Lựa chọn và tham gia được một số hoạt động cộng đồng phù hợp.
	3. Thực hiện được các biện pháp thu hút các bạn vào hoạt động cộng đồng.
 Đạt	4. Xác định được các đối tượng để mở rộng quan hệ và thu hút cộng đồng vào hoạt động xã hội.
	5. Thực hiện được các biện pháp mở rộng và thu hút cộng đồng vào các hoạt động xã hội phù hợp với từng đối tượng.
 Chưa đạt	6. Xây dựng và thực hiện được kế hoạch tuyên truyền trong cộng đồng về văn hoá ứng xử nơi công cộng.
	7. Đánh giá được kết quả hoạt động phát triển cộng đồng mà em tham gia.

Chủ đề 6

BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG VÀ CẢNH QUAN THIÊN NHIÊN

Mục tiêu

- Phân tích, đánh giá được thực trạng môi trường tự nhiên tại địa phương; tác động của con người tới môi trường tự nhiên.
- Nhận xét, đánh giá được các hành vi, việc làm của tổ chức, cá nhân trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.
- Đề xuất được và tham gia thực hiện các giải pháp bảo vệ môi trường tự nhiên.
- Xây dựng và thực hiện được kế hoạch tuyên truyền, kêu gọi mọi người chung tay bảo vệ cảnh quan thiên nhiên.
- Thuyết trình được với các đối tượng khác nhau về ý nghĩa của việc bảo vệ môi trường tự nhiên.

ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG

Sinh hoạt dưới cờ:

- Tham gia tuyên truyền cho học sinh toàn trường chung tay bảo vệ môi trường;
- Tham gia hoạt động bảo tồn cảnh quan thiên nhiên do nhà trường tổ chức;
- ...

Sinh hoạt lớp:

- Tập thuyết trình trước các đối tượng khác nhau về ý nghĩa của việc bảo vệ môi trường;
- Thực hành tuyên truyền kêu gọi mọi người chung tay bảo vệ môi trường;
- ...

Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

- Phân tích thực trạng môi trường tự nhiên tại địa phương và tác động của con người tới môi trường tự nhiên;
- Đánh giá những hành vi, việc làm của tổ chức, cá nhân trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên;
- Đề xuất và tham gia thực hiện một số giải pháp bảo vệ môi trường tự nhiên và bảo tồn cảnh quan thiên nhiên;
- Tuyên truyền bảo vệ cảnh quan thiên nhiên và môi trường tự nhiên.

HOẠT ĐỘNG 1:

Phân tích thực trạng môi trường tự nhiên tại địa phương và tác động của con người tới môi trường tự nhiên

1 ➤ Chỉ ra thực trạng môi trường tự nhiên ở địa phương.

Gợi ý

Môi trường	Thực trạng
Đất	trôi xói, màu mỡ,...
	bạc màu, bị xói mòn,...
Nước	trong sạch,...
	bị nhiễm bẩn,...
Không khí	trong lành,...
	ô nhiễm, nhiều bụi mịn,...
Sinh vật	phong phú, đa dạng,...
	nghèo nàn, có nguy cơ bị tuyệt chủng,...

2 ➤ Đánh giá thực trạng tác động của con người tới môi trường tự nhiên.

Gợi ý

Môi trường tự nhiên	Tác động tích cực	Tác động tiêu cực
Đất	– Trồng cây, gây rừng; – ...	– Lạm dụng phân bón hoá học trong nông nghiệp; – ...
Nước	– Tiết kiệm nước trong sản xuất và sinh hoạt; – ...	– Xả trực tiếp các chất thải chưa được xử lý vào nguồn nước; – ...

Không khí	– Ưu tiên sử dụng phương tiện giao thông công cộng; – ...	– Các khu công nghiệp có hệ thống xử lý khí thải không đạt chuẩn; – ...
Sinh vật	– Đánh bắt thủy – hải sản đúng quy định; – ...	– Săn bắt, tận diệt động vật quý hiếm; – ...

- 3 ➤ Chia sẻ kết quả đánh giá thực trạng và tác động của con người tới môi trường tự nhiên.

HOẠT ĐỘNG 2:

Đánh giá những hành vi, việc làm của tổ chức, cá nhân trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên

- 1 ➤ Chỉ ra ý nghĩa những việc làm của tổ chức, cá nhân trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.

Gợi ý

Việc làm của tổ chức, cá nhân	Ý nghĩa
• Tạo môi trường sống, nơi trú ngụ cho các loài sinh vật; • ...	• Bảo tồn môi trường sống tự nhiên cho các loài sinh vật; • Giữ gìn đa dạng sinh học, góp phần bảo vệ môi trường tự nhiên; • ...
• Xây dựng các khu bảo tồn sinh vật; • ...	• Bảo vệ các loài sinh vật có nguy cơ tuyệt chủng, duy trì sự cân bằng của hệ sinh thái; • ...
• Di dời các công trình ảnh hưởng đến di tích; • ...	• Bảo vệ và phát huy giá trị di tích; • Bảo vệ giá trị lịch sử – văn hoá, danh lam thắng cảnh; • ...

2 ➤ Nhận xét, đánh giá những việc làm bảo tồn cảnh quan thiên nhiên qua các hoạt động sau:

1. Sự kiện “Giờ Trái Đất” đã được tổ chức ở rất nhiều quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam.

2. Bộ Tài nguyên và Môi trường đã thành lập các khu bảo tồn đất ngập nước ở huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình và hệ đầm phá Tam Giang – Cầu Hai, tỉnh Thừa Thiên – Huế.

3 ➤ Chia sẻ về hiệu quả mà các tổ chức, cá nhân đã thực hiện bảo tồn cảnh quan thiên nhiên ở địa phương.

HOẠT ĐỘNG 3:

Đề xuất và tham gia thực hiện một số giải pháp bảo vệ môi trường tự nhiên và bảo tồn cảnh quan thiên nhiên

1 ➤ Đề xuất một số việc làm để bảo vệ cảnh quan thiên nhiên ở địa phương.

Gợi ý

- Trồng thêm nhiều cây xanh, duy trì thảm thực vật,...
- Huy động người dân địa phương chung tay bảo vệ cảnh quan thiên nhiên, phát hiện và xử lý sớm các hành vi vi phạm,...
- Phát động chương trình bảo vệ cảnh quan thiên nhiên sâu rộng trong nhà trường và ngoài cộng đồng;
- ...

2 ➤ Đề xuất những việc làm để bảo vệ môi trường tự nhiên.

Gợi ý

- Phủ xanh đất trống, đồi trọc;
- Sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường;
- Tiết kiệm điện, nước;
- Đi bộ hoặc đi xe đạp;
- Phân loại và bỏ rác đúng nơi quy định;
- ...

3 ➤ Lựa chọn các giải pháp phù hợp với học sinh để bảo vệ môi trường tự nhiên và bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.

Gợi ý

- Tuyên truyền nâng cao ý thức bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên;
- Tham gia chiến dịch trồng cây, gây rừng;
- Tổng vệ sinh, làm đẹp môi trường và cảnh quan;
- Xây dựng quỹ bảo vệ cảnh quan thiên nhiên và môi trường tự nhiên;
- ...

4 ➤ Thực hiện một số giải pháp phù hợp để bảo vệ môi trường và cảnh quan thiên nhiên trong các tình huống sau:

Tình huống 1

Địa phương của S có hang động tuyệt đẹp nên thu hút nhiều lượt khách du lịch đến tham quan. Tuy nhiên, rất nhiều du khách viết, vẽ bậy lên vách đá và nơi đây luôn tràn ngập rác thải.

Tình huống 2

Chủ nhật, bố mẹ giao cho chị em N tổng vệ sinh nhà cửa. Khi quét dọn các phòng, hai chị em đã thu gom được nhiều loại pin đã qua sử dụng để bỏ vào thùng rác.

HOẠT ĐỘNG 4:

Tuyên truyền bảo vệ cảnh quan thiên nhiên và môi trường tự nhiên

1 Xây dựng kế hoạch tuyên truyền.

Gợi ý

KẾ HOẠCH TUYÊN TRUYỀN BẢO VỆ CẢNH QUAN THIÊN NHIÊN VÀ MÔI TRƯỜNG TỰ NHIÊN

1 Mục tiêu

Giúp cộng đồng nâng cao nhận thức về vai trò của việc bảo vệ cảnh quan thiên nhiên, môi trường tự nhiên và có những đóng góp cụ thể.

2 Kế hoạch chi tiết

Các giải pháp	Hình thức	Thời gian thực hiện	Đối tượng
Thuyết trình về ý nghĩa của việc bảo vệ cảnh quan thiên nhiên và môi trường tự nhiên.	Thiết kế PowerPoint, tranh ảnh,...	...	– Học sinh toàn trường – Cộng đồng dân cư ở địa phương
Tuyên truyền về các giải pháp bảo vệ cảnh quan thiên nhiên và môi trường tự nhiên.	Video clip, truyền thông qua phát thanh,...	...	– Học sinh toàn trường – Cộng đồng dân cư ở địa phương
...	...	...	...

3 Địa điểm

2 Thực hiện tuyên truyền và kêu gọi mọi người chung tay bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên.

Gợi ý

1 Xác định các đối tượng tuyên truyền và kêu gọi.

2 Làm sản phẩm tuyên truyền và kêu gọi.

- Vẽ tranh;
- Thiết kế pa nô, áp phích,...
- Chuẩn bị chương trình văn hoá, văn nghệ,...
- ...

3 Thực hiện tuyên truyền và kêu gọi.

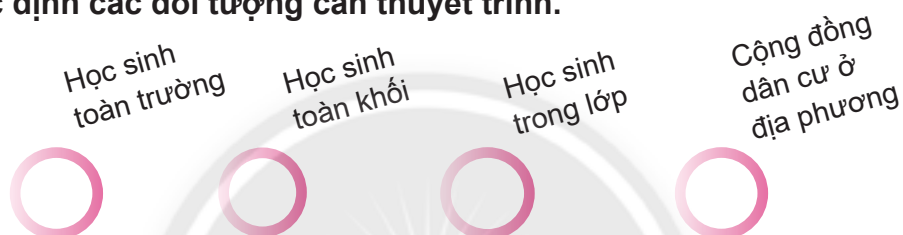
- Truyền thông qua loa phát thanh của xã, thôn,...
- Tuyên truyền bằng pa nô, áp phích,...
- ...

4 Chia sẻ kết quả tuyên truyền và kêu gọi với thầy cô, các bạn.

3 Thuyết trình trước các đối tượng khác nhau về ý nghĩa của việc bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên theo hướng dẫn sau:

Gợi ý

1 Xác định các đối tượng cần thuyết trình.

2 Xây dựng bài thuyết trình.

Về nội dung:

• Mở đầu:

Đặt vấn đề về thực trạng và ý nghĩa của việc bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên.

• Nội dung:

– Cung cấp bằng chứng về thực trạng môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên;

– Chỉ ra lợi ích và ý nghĩa khi áp dụng các giải pháp bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên;

– ...

• Kết luận:

Nêu trách nhiệm của mỗi cá nhân, tổ chức trong việc bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên.

Về hình thức:

– Tranh vẽ, video clip,...

– Thơ, truyện ngắn,...

– ...

3 Thuyết trình trước lớp, trường và cộng đồng dân cư ở địa phương.

- Lựa chọn hình thức thuyết trình phù hợp với đối tượng;
- Ngôn ngữ khi thuyết trình với học sinh khác với thuyết trình trước cộng đồng dân cư;
- ...

4 Đánh giá việc thực hiện kế hoạch và chia sẻ những việc làm khác của em để bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên.

HOẠT ĐỘNG 5:

Đánh giá kết quả trải nghiệm

Lựa chọn mức độ phù hợp cho mỗi nội dung đánh giá:

Mức độ	Nội dung
 Tốt	1. Phân tích được thực trạng môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên tại địa phương.
 Đạt	2. Nhận xét, đánh giá được các hành vi, việc làm của tổ chức, cá nhân trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.
 Chưa đạt	3. Đề xuất được một số giải pháp bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên.
	4. Xây dựng và thực hiện được kế hoạch tuyên truyền, kêu gọi được mọi người chung tay bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên.
	5. Thuyết trình được với các đối tượng khác nhau về ý nghĩa của việc bảo vệ môi trường tự nhiên.

Chủ đề 7

TÌM HIỂU HOẠT ĐỘNG SẢN XUẤT, KINH DOANH, DỊCH VỤ Ở ĐỊA PHƯƠNG

Mục tiêu

- Xác định được những hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ của địa phương và nêu được thông tin, yêu cầu cơ bản về các nhóm nghề này.
- Biết cách tìm hiểu các thông tin về nhóm nghề mình quan tâm; yêu cầu về năng lực, phẩm chất theo nhóm nghề.
- Tìm hiểu được những điều kiện đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp trong từng lĩnh vực nghề nghiệp.

ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG

Sinh hoạt dưới cờ:

- Tham gia buổi giới thiệu về hệ thống trường đào tạo liên quan đến nghề định lựa chọn;
- Tham gia buổi nói chuyện về hoạt động nghề nghiệp và những đóng góp cho quê hương;
- ...

Sinh hoạt lớp:

- Thảo luận về các điều kiện đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp ở địa phương;
- Chia sẻ về nghề mình quan tâm;
- Rèn luyện một số phẩm chất và năng lực của người lao động;
- ...

Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

- Tìm hiểu hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ tại địa phương;
- Tìm hiểu thông tin cơ bản và yêu cầu năng lực, phẩm chất của nhóm nghề em quan tâm;
- Tìm hiểu điều kiện đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp.

HOẠT ĐỘNG 1:

Tìm hiểu hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ tại địa phương

- 1 ➤ Xác định những hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ tại địa phương.
Ví dụ:

Hoạt động sản xuất	• Trồng lúa, hoa màu; • Sản xuất hàng tiêu dùng: mì gói, may mặc quần áo,... • Sản xuất đồ thủ công mỹ nghệ; • ...
Hoạt động kinh doanh	• Buôn bán các mặt hàng tại siêu thị, chợ, cửa hàng tạp hoá,... • Mua bán bất động sản; • Xuất khẩu nông sản; • ...
Hoạt động dịch vụ	• Du lịch; • Vận tải; • Văn hoá, giáo dục, y tế,... • ...

- 2 ➤ Trao đổi một số thông tin, yêu cầu cơ bản về các nhóm nghề sản xuất, kinh doanh và dịch vụ tại địa phương em.

Gợi ý

- Thông tin về trình độ đào tạo;
- Những hoạt động đặc trưng của nhóm nghề sản xuất, kinh doanh và dịch vụ;
- Điều kiện làm việc;
- Sự phát triển của nhóm nghề tại địa phương;
- ...

- 3 ➤ Chia sẻ kết quả tìm hiểu về hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ tại địa phương.

HOẠT ĐỘNG 2:

Tìm hiểu thông tin cơ bản và yêu cầu năng lực, phẩm chất của nhóm nghề em quan tâm

1 Thảo luận nội dung cần tìm hiểu về nhóm nghề em quan tâm.

Gợi ý

1 Có thể tìm hiểu thông tin về nhóm nghề em quan tâm ở đâu?

2 Nên tìm hiểu những gì về nhóm nghề em quan tâm?

- Nhóm nghề em quan tâm;
- Vai trò đối với xã hội của nghề mà em thích;
- Công việc, hoạt động đặc trưng của nghề;
- Điều kiện làm việc và các điều kiện đảm bảo an toàn của nghề;
- ...

- 2 ➤ Xác định các yêu cầu về năng lực, phẩm chất theo nhóm nghề mà em quan tâm.

Gợi ý

1 Nhóm nghề kĩ thuật:

Vị trí việc làm

- Công nhân sửa chữa, lắp ráp các chi tiết nhỏ;
- thợ thủ công sản xuất hàng mỹ nghệ bằng các vật liệu khác nhau: vàng, bạc, mây tre, lá,...
- ...

Yêu cầu về năng lực, phẩm chất

- Làm việc cẩn thận, tỉ mỉ, ngăn nắp, kiên trì, nhẫn nại;
- Rất khéo tay;
- Có ý thức tìm tòi cái mới; có trí quan sát, phán đoán;
- Làm chủ kĩ thuật;
- Có phương pháp làm việc khoa học;
- ...

2 Nhóm nghề dịch vụ:

Vị trí việc làm

- Nhân viên tiếp thị, quảng cáo;
- Nhân viên du lịch, nhà hàng, khách sạn;
- Nhân viên ngân hàng, bưu điện, y tế và các dịch vụ công cộng,...
- ...

Yêu cầu về năng lực, phẩm chất

- Lịch sự, niềm nở, ăn nói lưu loát;
- Nhiệt tình, nhanh nhẹn, ứng xử linh hoạt;
- Khả năng diễn đạt và lĩnh hội ngôn từ tốt;
- Hiểu biết về lịch sử, văn hoá;
- Làm việc ngăn nắp, thận trọng, cẩn thận;
- Tính cách linh hoạt, sôi nổi – hướng ngoại, điềm tĩnh – hướng nội;
- ...

- 3 ➤ Trao đổi với bố mẹ, người thân về công việc, nghề nghiệp của họ và những phẩm chất, năng lực cần có để làm những nghề đó.

HOẠT ĐỘNG 3:

Tìm hiểu điều kiện đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp

1) Thảo luận về điều kiện đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp trong một số lĩnh vực nghề nghiệp.

Gợi ý

- Điều kiện đảm bảo an toàn và sức khỏe đối với lĩnh vực kĩ thuật;
- Chấp hành những quy định về an toàn lao động;
- Ý thức tự bảo vệ an toàn và sức khỏe khi làm việc;
- Mang đồ bảo hộ trong làm việc;
- Sắp xếp dụng cụ lao động hợp lí, đảm bảo an toàn;
- Ăn uống đủ chất, đảm bảo thời gian nghỉ ngơi;
- Hạn chế những tác động bên ngoài dễ gây mất an toàn và sức khỏe trong nghề nghiệp như: tiếng ồn, nhiệt độ, ánh sáng,...
- ...

2) Chia sẻ ý nghĩa của việc đảm bảo an toàn sức khỏe nghề nghiệp đối với người lao động.

HOẠT ĐỘNG 4:

Đánh giá kết quả trải nghiệm

Lựa chọn mức độ phù hợp cho mỗi nội dung đánh giá:

Mức độ	Nội dung
Tốt	1. Xác định được những hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ ở địa phương.
Đạt	2. Nêu được các thông tin cơ bản về các nhóm nghề sản xuất, kinh doanh, dịch vụ ở địa phương.
	3. Tìm hiểu được các thông tin về nhóm nghề mình quan tâm.
	4. Mô tả được các yêu cầu về năng lực, phẩm chất theo nhóm nghề.
Chưa đạt	5. Tìm hiểu được những điều kiện an toàn và sức khỏe nghề nghiệp cho người lao động.

Chủ đề 8

RÈN LUYỆN BẢN THÂN THEO ĐỊNH HƯỚNG NGHỀ NGHIỆP

Mục tiêu

- Đánh giá được sự phù hợp của bản thân với nhóm nghề định lựa chọn.
- Tham vấn ý kiến thầy cô, gia đình, các bạn về dự định lựa chọn nghề và định hướng học tập của bản thân.
- Phân tích được phẩm chất và năng lực cần có của người lao động thông qua trải nghiệm một nghề cụ thể và yêu cầu của nhà tuyển dụng.
- Trình bày được một số thông tin cơ bản về hệ thống trường đào tạo liên quan đến nghề định lựa chọn.
- Xây dựng và thực hiện kế hoạch rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp.
- Xây dựng và thực hiện kế hoạch học tập, rèn luyện theo nhóm nghề lựa chọn.
- Lựa chọn được cách rèn luyện phù hợp về phẩm chất và năng lực cần thiết cho nhóm nghề định lựa chọn.

ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG

Sinh hoạt dưới cờ:

- Tham gia buổi nói chuyện về nhóm nghề định lựa chọn và định hướng học tập của em;
- Tham gia buổi tư vấn xây dựng kế hoạch học tập phù hợp với định hướng nghề nghiệp;
- ...

Sinh hoạt lớp:

- Xây dựng kế hoạch trải nghiệm nghề em quan tâm;
- Chia sẻ về nghề em định lựa chọn và kế hoạch học tập tiếp theo;
- Tham vấn ý kiến của thầy cô và các bạn về sự lựa chọn nghề nghiệp của bản thân;
- ...

Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

- Xác định sự phù hợp của bản thân với nhóm nghề định lựa chọn;
- Tham vấn ý kiến về nghề định lựa chọn và định hướng học tập;
- Trải nghiệm nghề em quan tâm;
- Tìm hiểu thông tin cơ bản về hệ thống trường đào tạo liên quan đến nghề định lựa chọn;
- Xây dựng và thực hiện kế hoạch học tập theo nhóm nghề định lựa chọn;
- Rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp.

HOẠT ĐỘNG 1:

Xác định sự phù hợp của bản thân với nhóm nghề định lựa chọn

- 1 ➤ Chỉ ra yêu cầu cơ bản về phẩm chất và năng lực đối với người lao động trong nhóm nghề định lựa chọn.

Gợi ý

- 1 Nhóm nghề liên quan đến kĩ thuật
- 2 Nhóm nghề liên quan đến nghệ thuật
- 3 Nhóm nghề liên quan đến nghiệp vụ văn phòng
- 4 Nhóm nghề liên quan đến quan hệ xã hội
- 5 Nhóm nghề liên quan đến nghiên cứu

Ví dụ:

Phẩm chất và năng lực cần có đối với nhóm nghề liên quan đến quan hệ xã hội:

- Năng lực:
 - Hiểu biết rộng, thấu hiểu và đồng cảm;
 - Giao tiếp linh hoạt, phục vụ cộng đồng;
 - ...
- Phẩm chất:
 - Kiên nhẫn;
 - Kiểm chế bản thân;
 - ...

- 2 ➤ Tự đánh giá sự phù hợp về phẩm chất và năng lực của bản thân theo nhóm nghề định lựa chọn.

Gợi ý

- Lựa chọn nghề/ nhóm nghề em quan tâm;
- Tìm hiểu yêu cầu về phẩm chất và năng lực đối với nhóm nghề đó;
- Đánh giá bản thân theo các yêu cầu của nhóm nghề quan tâm, xem mình đã đạt mức độ nào;
- ...

Ví dụ:

Tự đánh giá của bạn A:

- Nghề A quan tâm: Nhà báo
- Yêu cầu về phẩm chất và năng lực:
 - Trung thực;
 - Năng lực ngôn ngữ;
 - Giao tiếp và hợp tác tốt;
 - Giải quyết vấn đề linh hoạt và sáng tạo;
 - ...

3 Chia sẻ về sự phù hợp của bản thân với nhóm nghề định lựa chọn.

HOẠT ĐỘNG 2:

Tham vấn ý kiến về nghề định lựa chọn và định hướng học tập

1 ▶ Thảo luận cách tham vấn ý kiến về định hướng nghề nghiệp.

Gợi ý

1 Đối tượng tham vấn:

Bố mẹ, thầy cô và các anh chị khoá trước.

2 Nội dung tham vấn:

Yêu cầu về phẩm chất và năng lực cần thiết với nghề nghiệp định lựa chọn.

3 Hình thức tham vấn:

Tham vấn trực tiếp hoặc gián tiếp.

4 Địa điểm, thời gian tham vấn:

Phòng tham vấn của trường; trong giờ sinh hoạt lớp hoặc gặp riêng giáo viên ngoài giờ học.

2 ▶ Thực hành tham vấn ý kiến về định hướng nghề nghiệp.

Gợi ý

1 Tham vấn ý kiến thầy cô về nghề định lựa chọn và định hướng học tập.

Chuẩn bị nội dung:

- Các câu hỏi có liên quan đến vấn đề xin tham vấn;
- ...

Lựa chọn nơi gặp:

- Gặp trực tiếp thầy cô ở phòng tham vấn;
- ...

2 Tham vấn ý kiến gia đình về nghề định lựa chọn và định hướng học tập.

Chuẩn bị nội dung:

- Hỏi bố mẹ để hiểu rõ hơn về các nghề em quan tâm;
- Hỏi quan điểm của bố mẹ về nghề phù hợp với em;
- Trao đổi, trình bày quan điểm của em, thuyết phục bố mẹ (nếu cần);
- ...

3 Tham vấn ý kiến các bạn về nghề định lựa chọn.

Chuẩn bị nội dung:

- Hỏi về cách mà các bạn xử lí những tình huống khác nhau giữa bản thân và gia đình liên quan đến chọn nghề, định hướng học tập;
- Lắng nghe và chọn lọc ý kiến của các bạn (suy nghĩ độc lập),...
- ...

3 Chia sẻ kết quả tham vấn và dự kiến lựa chọn nghề của em.

HOẠT ĐỘNG 3:

Trải nghiệm nghề em quan tâm

1 Lựa chọn nghề, nội dung công việc và hình thức trải nghiệm phù hợp với bản thân.

Ví dụ:

- Chọn nghề biên tập viên truyền hình;
- Chọn nội dung công việc phù hợp để trải nghiệm: xây dựng nội dung chuyên mục, dẫn chương trình, thuyết trình, phỏng vấn, trò chuyện với khách mời,...
- Hình thức trải nghiệm: tập luyện nói mạch lạc, rõ ràng; tập phỏng vấn; tham gia dẫn chương trình; biên tập nội dung;...

2 Thực hành trải nghiệm nghề em quan tâm.

Gợi ý

- Xây dựng nội dung;
- Trình bày, thuyết trình về vấn đề mình biên tập;
- ...

3) Phòng vấn nhà tuyển dụng về yêu cầu phẩm chất, năng lực cần có của nghề.

Ví dụ:

Bạn A phỏng vấn giám đốc truyền thông và được trả lời như sau:

Nhà báo, biên tập viên cần có:

- Trung thực, sáng tạo, linh hoạt, kiên trì,...
- Năng lực sử dụng công nghệ thông tin, năng lực ngoại ngữ;
- Hiểu biết rộng về văn hoá – xã hội;
- ...

HOẠT ĐỘNG 4:

Tìm hiểu thông tin cơ bản về hệ thống trường đào tạo liên quan đến nghề định lựa chọn

- 1) Xác định và lựa chọn những thông tin cơ bản về hệ thống trường đào tạo liên quan đến nghề định lựa chọn.**

Gợi ý

• Tên trường	• Đội ngũ giảng viên
• Vị trí địa lí	• Cơ sở vật chất
• Lịch sử của trường	• Học phí
• Ngành, nghề đào tạo	• Điểm tuyển sinh đầu vào
• Chất lượng sinh viên	• Các chế độ cho sinh viên
• Môi trường học tập	• Cơ hội việc làm

2 ➤ Lập bảng thông tin cơ bản về hệ thống trường đào tạo liên quan đến nghề định lựa chọn.

Gợi ý

- Tên nghề định lựa chọn;
- Tên các trường đào tạo nghề định lựa chọn;
- Các thông tin cơ bản của trường;
- ...

HOẠT ĐỘNG 5:

Xây dựng và thực hiện kế hoạch học tập theo nhóm nghề định lựa chọn

1 ➤ Xây dựng kế hoạch học tập theo định hướng nghề nghiệp tương lai.

Gợi ý

- Dựa trên nghề định lựa chọn, hãy xác định các môn học để vào các trường đào tạo có liên quan.
- Xác định các hình thức học tập phù hợp theo định hướng nghề lựa chọn.
 - Học tập tại nhà trường;
 - Tham gia các câu lạc bộ phù hợp;
 - Học tập qua các kênh trực tuyến;
 - ...
- Xác định nội dung cần học mở rộng, chuyên sâu và thời gian học tập tương ứng.
- Đánh giá liên tục và điều chỉnh ngay khi cần để phù hợp theo định hướng nghề lựa chọn.

2 ➤ Thực hiện kế hoạch học tập đã xây dựng theo nhóm nghề lựa chọn.

3 ➤ Đánh giá việc thực hiện kế hoạch và hướng phát triển tiếp theo.

HOẠT ĐỘNG 6:

Rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp

1 ➤ Xây dựng kế hoạch rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp.

Gợi ý

Kế hoạch rèn luyện một số phẩm chất và năng lực để trở thành biên tập viên truyền hình

- Nội dung rèn luyện:

- Chăm chỉ và kiên trì tích lũy hiểu biết về văn hoá;
- Học cách lắng nghe và phân tích các sự kiện văn hoá – xã hội;
- Rèn luyện khả năng giải quyết vấn đề;
- ...

- Cách rèn luyện:

- Tham gia các câu lạc bộ liên quan;
- Tham gia các khoá học phù hợp;
- Tự học, tự rèn luyện;
- ...

2 ➤ Thực hiện rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp.

Gợi ý

Con đường rèn luyện	Kết quả rèn luyện
Tự học, tự rèn luyện	Hình thành tính tự giác trong công việc
Học các môn học trong nhà trường	...
Hoạt động sinh hoạt trong gia đình	...
Tham gia các hoạt động xã hội	...
Hoạt động trải nghiệm trên lớp	...

3 ➤ Đánh giá và chia sẻ kết quả rèn luyện theo cách mà em đã thực hiện.

HOẠT ĐỘNG 7:

Đánh giá kết quả trải nghiệm

Lựa chọn mức độ phù hợp cho mỗi nội dung đánh giá:

Mức độ	Nội dung
 Tốt	1. Đánh giá được sự phù hợp của bản thân với nhóm nghề định lựa chọn.
 Đạt	2. Tham vấn được ý kiến thầy cô, gia đình, các bạn về dự định lựa chọn nghề và định hướng học tập của bản thân.
 Chưa đạt	3. Phân tích được phẩm chất và năng lực cần có của người lao động thông qua trải nghiệm một nghề cụ thể.
	4. Phỏng vấn được yêu cầu của nhà tuyển dụng về năng lực và phẩm chất cần có của nghề.
	5. Tìm hiểu được các thông tin cơ bản về hệ thống trường đào tạo liên quan đến ngành nghề mà mình quan tâm.
	6. Xây dựng và thực hiện được kế hoạch rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp.
	7. Xây dựng và thực hiện được kế hoạch học tập, rèn luyện theo nhóm nghề lựa chọn.
	8. Lựa chọn được cách rèn luyện phù hợp về phẩm chất và năng lực cần thiết cho nhóm nghề định lựa chọn.

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

TT	Giải thích thuật ngữ	Trang
1	Hành vi là toàn bộ những phản ứng, cách cư xử biểu hiện ra ngoài của một người trong một hoàn cảnh cụ thể nhất định.	3, 10, 22
2	Hoạt động xã hội là những hành động, việc làm giúp tạo ra những thay đổi xã hội theo hướng tiến bộ.	40, 43, 44,...
3	Kế hoạch là toàn bộ những nội dung được sắp xếp một cách có hệ thống và được dự định làm trong một thời gian nhất định, với mục tiêu, cách thức, trình tự, thời hạn tiến hành.	44, 47, 48, 54,...
4	Quan điểm sống là sự lựa chọn cách nhìn nhận, cách đánh giá sự vật, hiện tượng trong cuộc sống dựa trên một cách tư duy, một cách lập luận riêng của cá nhân.	5, 6, 7,...
5	Phân bổ tài chính là sự phân chia tiền theo tỉ lệ cho các khoản chi.	36
6	Thân thiện là tỏ ra tử tế và có thiện cảm với nhau.	8, 24, 25

7	Tính cách là sự kết hợp độc đáo các đặc điểm tâm lí ổn định của cá nhân. Những đặc điểm tâm lí này quy định hành vi của cá nhân. Tính cách bao gồm nhiều nét tính cách. Trong đời sống, những nét tính cách tốt thường được gọi là “nết”, “lòng”, “tinh thần”, những nét tính cách xấu được gọi là “thói”, “tật”.	61
8	Tư duy phản biện là quá trình phân tích và đánh giá một thông tin đã có theo các cách nhìn khác nhau cho vấn đề đã đặt ra nhằm làm sáng tỏ và khẳng định lại tính chính xác của vấn đề. Lập luận phản biện phải rõ ràng, logic, đầy đủ bằng chứng, tỉ mỉ và công tâm.	5, 6, 14
9	Tư duy tích cực là cách nhìn nhận mọi sự việc theo chiều hướng tích cực.	6, 9
10	Tự chủ là tự làm chủ tình cảm, hành động của mình, không dễ bị hoàn cảnh chi phối.	5, 6, 16,...
11	Ứng xử là thái độ, hành vi, lời nói trong quan hệ giao tiếp giữa người với người. Ứng xử là từ ghép của hai từ ứng và xử. Trong đó, “ứng” mang nghĩa là ứng phó, ứng biến. Còn “xử” mang nghĩa là xử lý, xử thế, xử sự,...	7, 17, 18,...

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung

Tổng Biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập nội dung: VŨ TRỌNG THANH – TRẦN LÊ NHẬT TÚ

Biên tập kĩ – mỹ thuật: LÊ TRỌNG SƠN

Thiết kế sách: NGUYỄN THỊ HỒNG THOA

Trình bày bìa: THÁI HỮU DƯƠNG

Minh họa: TRỌNG SƠN – HẠ LIÊN – ANH NHÂN – HOÀI THƯƠNG – HỒNG THOA

Sửa bản in: NGUYỄN QUỐC HƯNG

Chế bản: CÔNG TY CP DỊCH VỤ XUẤT BẢN GIÁO DỤC GIA ĐỊNH

Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP 10 (Bản 2)

(Chân trời sáng tạo)

Mã số:

In.....bản, (QĐ in số....) Khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in:.....

Cơ sở in:.....

Số ĐKXB:.....

Số QĐXB:..... ngày.... tháng.... năm 20....

In xong và nộp lưu chiểu tháng.... năm 20....

Mã số ISBN:

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 10 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

1. Toán 10, Tập một
2. Toán 10, Tập hai
3. Chuyên đề học tập Toán 10
4. Ngữ văn 10, Tập một
5. Ngữ văn 10, Tập hai
6. Chuyên đề học tập Ngữ văn 10
7. Tiếng Anh 10 Friends Global
8. Lịch sử 10
9. Chuyên đề học tập Lịch sử 10
10. Địa lí 10
11. Chuyên đề học tập Địa lí 10
12. Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 10
13. Chuyên đề học tập Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 10
14. Vật lí 10
15. Chuyên đề học tập Vật lí 10
16. Hoá học 10
17. Chuyên đề học tập Hoá học 10
18. Sinh học 10
19. Chuyên đề học tập Sinh học 10
20. Âm nhạc 10
21. Chuyên đề học tập Âm nhạc 10
22. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 10 (BẢN 1)
23. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 10 (BẢN 2)

Các đơn vị đầu mối phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
 - **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
 - **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
 - **Cửu Long:** CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long
- Sách điện tử:** <http://hanhtrangso.nxbgd.vn>

Kích hoạt để mở học liệu điện tử: Cào lớp nhũ trên tem để nhận mã số. Truy cập <http://hanhtrangso.nxbgd.vn> và nhập mã số tại biểu tượng chia khoá.

